

Изготвил становището: проф. д-р Ваня Куздова Банабакова,
Национален военен университет „Васил Левски“

Автор на дисертационния труд: Георги Благоев Русенов

Тема на дисертационния труд: Постигане на устойчивост в организацията, чрез ефективни стратегии (на примера на фирми от аграрния сектор)

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Представеният дисертационен труд е насочен към изключително актуалната в последните години проблематика, свързана с необходимостта от постигане на устойчивост в организациите.

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 228 страници (156 основен текст) и включва въведение, три глави, заключение, списък с използвана литература и шест приложения.

Използваната литература при разработване на дисертационния труд включва 170 източника на български, руски и английски език, които представляват публикации на водещи автори в областта в чужбина и у нас, законови и други документи и интернет източници.

С цел постигане на по-голяма нагледност на представените изследвания в дисертационния труд са включени фигури - 6 и таблици - 30.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

В увода е обоснована актуалността на темата, която се определя от наличието на следните предпоставки: в условията на пазарна конкуренция между икономическите субекти и нарастваща ресурсна ограниченост пред предприемачите възникват множество проблеми; налице е належаща необходимост от нова визия за развитие на организациите, адекватна на концепцията за устойчиво развитие; постигането на устойчивост е основа за осигуряване на конкурентни предимства; фирменият успех е резултат от приложението на гъвкави стратегии; устойчивостта на фирмено ниво трябва да се разглежда като базов елемент на мениджмънта; за аграрния сектор прилагането на концепцията за устойчиво развитие е изключително важна за неговото оцеляване и конкурентноспособно развитие и други.

А актуалността и значимостта на настоящето изследване се определя от необходимостта от прилагане на нови бизнес модели за стратегическо устойчиво развитие на фирмите от аграрния сектор.

Решаването на предизвикателствата и проблемите в тази насока налагат необходимостта от цялостно научно изследване с научноприложен характер. Такова изследване се явява представения дисертационен труд.

Съдържанието на дисертационния труд напълно отговаря на неговата тема.

Очертаните стратегически решения в резултат на направеното изследване, както и липсата на масови научни разработки в областта определят актуалността и значимостта на темата и самата разработка на дисертационния труд.

Разработеният дисертационен труд е лично дело на Георги Благоев Русенов, тъй като той изследва възможностите за постигане на устойчивост в стратегически план на организациите от аграрния сектор и в частност от сектор „Рибарство и аквакултури“, което не е обект на масови научни изследвания от други автори.

Темата на дисертационния труд е с новаторски характер, както и самата разработка, което е едно от най-важните достойнства на труда.

Прави впечатление стила на автора на дисертационния труд, който се отличава с научност на високо ниво, яснота, точност и практическа приложимост.

Обектът, предмета, научноизследователската цел, задачи и теза на дисертационния труд са дефинирани точно и ясно.

При изследването на проблемите, изпълнението на поставените в дисертационния труд цел и задачи и доказване на научноизследователската теза са използвани редица съвременни научни подходи и методи като системен подход, аналитичен подход, проучване на трудовете на водещи в областта автори, проучване на добrite практики в световен мащаб и в страната, сравнителен анализ, критичен анализ, емпирични методи като наблюдение, сравняване, измерване на икономически явления и процеси, логически методи като индукция, дедукция, анализ и синтез, статистико-математически методи и показатели като относителен дял и темп на прираст и други.

Дисертационният труд се основава на теорията за стратегическото управление, но устойчивостта излиза извън нейните граници и на тази основа настоящето изследване прави методологически връзки с други науки като общата икономическа теория, маркетинг, организационно поведение, управление на човешките ресурси, статистика и други.

Дисертационният труд е изключително значим по своя характер, защото диагностицира проблемите на организацията във вътрешен и външен план и като резултат е разработен и апробиран обобщен модел за фирмена устойчивост. Бизнес моделът и методическите указания за неговото прилагане отразяват натрупаното знание относно добrite производствени практики, характерни за аграрния сектор.

Важен приносен момент са изследваните управленски подходи, чрез които мениджърите установяват устойчивост във фирмата. Изследването поставя акцент върху отговорността, която носи организацията към обществото по отношение на качеството на произвежданата продукция, броя на работни места, удовлетворението и мотивацията на служителите и работниците във фирмите от сектор „Селско стопанство“.

Получените резултати показват, че поставените цел и научно-изследователски задачи са цялостно постигнати. Заложената теза е доказана на основата на задълбочени емпирични проучвания и анализи.

Обемът на дисертационния труд е оптимален, съобразно изискванията за такъв вид научен труд.

Изложението в дисертационния труд е последователно и логично. Авторът показва много добро владеене на терминологията по разглежданата проблематика и използва сериозен инструментариум от методи за проучване и анализ, които се основават на сериозна база от емпирични данни. Направени са задълбочени проучвания и интерпретиране на резултатите и са дадени иновативни предложения за постигане на устойчивост в стратегически план на фирмите от аграрния сектор и в частност от сектор „Рибарство и аквакултури“.

Авторефератът към дисертационния труд е разработен съобразно изискванията. Той е в обем от 36 страници и включва обосноваване на актуалността на разглежданата проблематика, структура на дисертационния труд, представяне на изследванията в отделните глави, задълбочени изводи, заключение, научните и научноприложни приноси и списък с публикациите по темата на дисертационния труд.

В автореферата вярно и точно са отразени основните научнотеоретични и изследователски постановки на дисертационния труд. В синтезиран вид са представени резултатите от статистическите анализи и направените предложения. Авторефератът коректно отразява научните и научноприложни резултати на дисертационния труд.

Авторът Георги Благоев Русенов е представила 6 самостоятелни научни публикации по темата на дисертационния труд. От представените публикации 5 са самостоятелни и 1 – в съавторство.

Представените публикации като брой и вид отговарят на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“.

Научната публикации са лично дело на автора на дисертационния труд, тъй като отразяват основните научни и научно-приложни резултати на дисертационния труд.

III.Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Приемам формулираните от автора на дисертационния труд приноси.

Представеният дисертационен труд е с ясно изразени **научни и научно-приложни приноси**.

Като най-значими се откояват следните **научни приноси**:

- На основата на научнотеоретичен, сравнителен и критичен анализ на водещите автори у нас и в чужбина, на концептуалните основи на устойчивото развитие са изведени дефинициите за устойчивост в организацията, от гледна точка на икономическата ефективност и управление на устойчивостта.

- Дообогатена и доразвита е теорията за устойчивото развитие в теоретико-приложен план на основата на стратегическите управлениски подходи, методи, стратегии, модели и инструменти.

Като най-значими се откояват следните **научноприложни приноси**.

- Проведено е мащабно емпирично изследване, чрез анкета, на фирми от сектор „Рибарство и аквакултури“, на основата на което е направен анализ в две направления: оценка и анализ на бизнес средата; и оценка и анализ на основните фактори за устойчивост.
- Разработен е и апробиран бизнес модел и методика за неговото прилагане за постигане на устойчивост в организациите като са обосновани стратегическите решения за повишаване на ефективността в икономическата, организационно-управленската и социалната сфера от управлението на организацията.
- На основата на реализираното емпирично изследване във фирми от аграрния сектор, е направен анализ на състоянието на сектора от гледна точка на устойчивостта и е апробиран разработения от автора бизнес модел за устойчивост.

Така формулираните приноси приемам като значими за науката и практиката. Те са резултат на последователната и целенасочена научноизследователска дейност на автора на дисертационния труд.

Най-важният приносен момент на настоящия дисертационен труд е разработването и апробирането на стратегически бизнес модел, който според изследванията на автора на дисертационния труд ще спомогне за постигането на по-голяма степен на устойчивост в сектор „Рибарство и аквакултури“ в направленията – икономическо, организационно-управленско, екологично и социално.

На основата на задълбоченото запознаване с дисертационния труд, публикациите към него и научните разработки в тази област може да се направи извода, че научните и научно-приложни приноси на дисертационния труд са изцяло дело на автора.

IV. Въпроси по дисертационния труд.

Дисертационният труд отговаря на изискванията за такъв вид научен труд като критичните ми бележки към него се отнасят единствено до необходимостта от формулиране на общи изводи и предложения в края на дисертационния труд.

Като пожелания и препоръка към бъдещата научноизследователска работа на автора са продължаване на изследванията по настоящата актуална и значима проблематика, свързана с устойчивото развитие и да продължи да работи със същия ентузиазъм и целеустременост. Препоръката ми е автора на дисертационния труд да публикува научните и научноприложните резултати от изследването и дадените препоръки и предложения в научни издания в

чужбина. Темата е актуална не само за нашата страна, но и в световен мащаб и съм убедена, че ще предизвикат интерес сред научните среди.

Въпрос: Как изследваните от автора на дисертационния труд фирм от сектор „Рибарство и аквакултури“ балансираят между постигането на икономическите и социалните цели, чието единство е основна предпоставка за постигане на устойчивост?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд на тема „Постигане на устойчивост в организацията, чрез ефективни стратегии (на примера на фирми от аграрния сектор)“ представлява напълно завършен научен труд и съдържа задълбочени изследвания на поставените проблеми. Дисертационният труд на Георги Благоев Русенов отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за негово прилагане и минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на Георги Благоев Русенов на тема „Постигане на устойчивост в организацията, чрез ефективни стратегии (на примера на фирми от аграрния сектор)“ и предлагам на уважаемите членове на научното жури на Георги Благоев Русенов да бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Социално управление“.

05.08.2019 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Ваня Банабакова)